کتابخانه آستان قدس

اسم کتاب دیوان ناظم .... فارسی

مصنف ناظم

مؤلف

خطی شکسته نستعلیق ۱۵ سطری

چاپی

سال چاپ یا تحریر .... عدد اوراق ۹۶

جزء کتب ادبیات .... شماره ۵۸۱

شماره عمومی ۷۱۴۶ .... شماره قبض ....

واقف آستان قدس .... تاریخ وقف اسفند ۱۳۲۷

طول ۱۷ ۱۵ عرض ۱۱ .... گنجه ....

دل ... [illegible] ... نالهٔ زنجیر بحث — اشعار بهار رفتهٔ ما از گل استمارم

از لب جو دهنی بره آتش بهره بد — کاشانه را که از دو شیم که قتاعی رحمت

عصمت گل کله از سینه بلبل ملک — بکسه از عرق انغمه ز منقار حجت

به بهار رحم قفس از قفس نوتابن ما

بعز کل رنگ حنه در دل اعشقانه زنبیت

مائیم حطوط التسبیح بساز نماز ماست — ملک طرف رمز بهر بهار ماست

اندیشه بدام ربد باک ذهیم — شمشیر حرف سپر انداز ماست

لاف هنر طلبی و دعوای خونست — بار است که هر دو سر فراز ما

ز نشین ... [illegible] ... دلان بهم — مازنده عشق کینه زمان ماست

در دیده هر صد قدر طلوع نظری — میدان جهان جان نیکنازیما

ماطفل شیر کلیم و جهان زدهٔ عاشق — جز غوطهٔ خضاب نده بازیما

هر کس بیدبال افسانه مرغ ضعیف

ناظم بنشین نوبت شهبازی ماست

زخم ارباب درد جوشان است — عضو عضو چو جان خروشان است

آهی ریا رهی جگر — لالهٔ بازار گلفروشان است

رضا به میت وانده — ... [illegible] ... پیاله نوش است

... [illegible] ... — کار کار ... [illegible] ... پوشان است

۵۲

وجعل لنا التوفيق خير رفيق والصلوة على من ارسله

او خصوص ملة الاسلام والاول اولى لحصول البراعة
الظاهرة بالقياس الى قسمى الكتاب قوله وجعل لنا الظرف
اما متعلق بجعل واللام للانتفاع كما قيل فى قوله تعالى
وجعل لكم الارض فراشا واما برفيق ويكون تقديم
معمول المضاف اليه على المضاف لكونه ظرفا والظرف
مما يتوسع فيه والاول اقرب لفظا والثانى معنىً
قوله التوفيق هو توجيه الاسباب نحو المطلق
الخير قوله والصلوة هى بمعنى الدعاء اى طلب الرحمة
واذا اسند الى الله تع تجرد عن معنى الطلب و يراد به
معنى الرحمة مجازا قوله على من ارسله لم يصرح باسمه
تعظيما واجلالا وتنبيها على انه فيما ذكر من الوصف
بمرتبة لا يتبادر الذهن منه الا اليه واختار من بين
الصفات هذه لكونها مستلزمة لساير صفات

خدایا یکه محرم ترا دیده کرده
ملکی رهبر ناید ازین راه بر
غم خاک راه خود ببر در کن
مدارا چه لازم بصاف دلی
درین کار که غافل [illegible]
چرا از پرده نقص ببر و بیا
عرض دولت [illegible]
میا بعوض شه [illegible]
کند حکم بر بند این راه [illegible]
که دود دل مردم ظلم دیده
[illegible]
[illegible]
[illegible] مقصود
وا [illegible] بزم تو هنگام [illegible]

الكمالية مع ما فيه من التصريح بكونه من رسل الله فان
الرسالة فوق النبوة، فان الرسول هو النبي الذي ارسل
اليه دين وكتاب **قوله** هد[illegible] مفعول له لقوله
ارسله ويحتمل ان يراد بالهدى هدى الله حتى يكون فعلا
لفاعل الفعل المعلل به او مال عن الفاعل [illegible] المفعول
وحينئذ فالمصدر بمعنى اسم الفاعل ويقال اطلق على
ذي الحال مبالغة نحو زيد عدل **قوله** [illegible]
حقيق مصدر مبني للمفعول [illegible] [illegible] [illegible]
صفة لقوله هدى [illegible] يكون [illegible] حال [illegible] [illegible]
او متداخلين ويحتمل الاستيناف [illegible] [illegible]
قوله [illegible] اسم الجملة التالية له **قوله** [illegible] نطوق
بالاقتداء لا [illegible] [illegible] الاقتداء [illegible] [illegible] يليق
لا به فانه [illegible] لنا [illegible] [illegible] تقديم الظرف [illegible]